

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Julius' 11 - dik napján, 1817 - dik esztendőben.

B r a s i l i a.

A' *Bostoni* Tudósítások szerint a' *Pernambukói* zenebonáskodók egy különös vitorlát vettek fel. Annak a' közepén egy Szivárvány, e' felett pedig egy Tsillag van le festve. A' Tsillag jelenti *Pernambukó* Tartományát. Mihelyest még egy más Tartomány is függetlenné teszi magát, a' Vitorlára is még egy Tsillag tételik. A' Szivárvány alatt a' Nap; a' Nap alatt pedig egy Kereszt áll. Az elsőbbnek az a' jelentése, hogy a' *Pernambukóiak a' Napnak gyermekei*; az utolsóbb pedig példazza azt a' nevet, melly *Braziliára*, mikor ezt leg elsőben feltalálták, ruháztatott, tudniillik ezt: *Santa Cruz* (Szent Kereszt). Még minekelötte a' *Patriotai* Követ elindult volna az Északi Amerikai Egygyesült Státusokhoz, már a' Zenebonáskodók minden nemességi címeket eltörlöttek; 's ez az oka, hogy az említett Követ nem fogadta el az Excelentziás nevet. 10,000 rendes Katonaságot akarnak ki állítani tsak magából *Pernambukóból*, a' többi Tartományokból pedig 40,000-re tartanak számot.

Mind ezekkel egészen ellenkezik az a' hír, melly hogy *Bahiában* szárnyalt a' *Párisi Levelek* a' *Lisbonaiak* után említik, hogy *Domingo Martinez* látván, hogy nem jól üt ki a' dolog, már hajóra ült, és szökik vagy a' Spanyol Insurgensekhez, vagy az Egyesült Státusokhoz.

Azok a' hajók, mellyek *Portugalliából* *Pernambukó* ellen küldettek, e' kö-

vetkezendő Proklamátziót vitték el magokkal innen:

„*Pernambukói* Lakosok! *Portugallia*' 's *Algarbia*' országának Kormányozói meg tudták azt a' rémitő vakmerőséget, melly a' múltt Mártz. 6 - dik 's következő napjain ütötteki magát, és azzal a' fájdalommal, 's bosszúsággal, melly minden betsületes *Portugallust* általjár, tapasztalták, hogy egy csoport lázasztók, erőszakosan el nyomván a' Betsület' és Hivség' töletek már olly sokszor megbizonyított érzéseit, leg első példát adtak *Európának* a' felől, hogy a' *Portugallusok* törvényes Fejedelmek eránt hűségtelenül viselik magokat. Hát nem laktak e' jól azok a' Tsudaemberek a' vérrel 's könnyekkel, mellyek 25 egész esztendeig a' föld kerekiségének nagy részét a' leg síralmasabb nyomorúságokkal árviz módjára el borították. Minden bizonyal ők az Isteni Igasságosságnak szint ollyan eszközei, mint a' millyekkei ugyan az ezen legközelebbi esztendőkben az erköltsiség' és vallásosság alászállása miatt fel ingereltetvén, *Európának* meg zabolázására és arra a' végre élt, hogy az egész világnak rémitő példába ábrázaltatnék ki az a' szoros igasság, melly szerint a' Mindenható meg szégyeníti az istenteleneket, és meg törli azokat, kik törvényét nem tartják meg. Lehetséges e' az, hogy a' zenebonáskodás' dühéből míg tsak a' Gondviselés annak határt nem vetett, olly sok országokban eredett gonoszoknak tudása, nem volt elegendő arra, hogy titeket azon

szörnyü örvénytől vissza tartóztasson, mellybe benneteket azok a' Rendnek ellenségei buktatni akarnának? Hát azok a' leg gyászosabb zenebonának pártfogói, azok az ez által szültt legkegyetlenebb Tyrannusnak alá való, és utálatra méltó eszközei, találhatnak még valahol a' föld hátán, a' hol csak tudják annak az Epochának Eistoriáját, olyan emberekre, a' kik felpiperézett kifejezések és principiumok által, mellyeknek gyengeségét eléggé megmutatta az idő, és a' mellyeknek szerentsétlen 's el kerülhetetlen következéseik egyszerre szembe tűnnek, magokat el hagyják tsábittatni? — Nem, Pernambukói Lakosok! a' ti testvéreitek a' Portugallusok soha sem hihetik el ezt tirólatok; sőt ellenben meg vagynak győződve a' felől, hogy ti, ha mindjárt hirtelenébe valami hűségtelen öszveesküvésnek erőszakja 's tsalárdsága meg tántorithatta is a' ti jámborságtokat, magatok a' benneteket nyomó bilintseket széttörödelni, és a' Világnak meg fogjátok mutatni, hogy ha szinte ezen meg veszett, és erköltstelen időben találkoztak is közöttetek annak az átkozott *Calabarnak* követői; de *Vieirának*, *Cameramnak*, és *Dias Henriknek* maradékiból csak ugyan nem aludtak ki a' Fejedelem eránt viseltető szeretetnek, és hiveségnek azon szikrái, mellyek azokat annyira meg ditsőitették, és a' mellynek azok olly példáját adták, hogy azt a' Historia méltónak tartotta a' Pernambukóiának tisztességére a' következő századoknak által adni, és a' mellyet most azok a' fertelmes lázzasztók eltörölhetetlen gyalázattal akarnának meg bélyegezni. — Bizonyosan nem volt szörnyebb az a' fogság, mellyből említett Hérosaitok ki szabadítottak, ennél, a' melly most fenyeget benneteket. Ha a' Hollandusok az ő Vallásoknak külömbsege által, a' miénknek tisztaságát, és gyakorlását kotzkáztatták; de azok a' Rebellisek minden erköltsi és vallási gondolatokat gyökeres-

től fogva ki akarnak irtani. És noha ők, illendőségből, a' színességnek állortzája alatt azt mutatják, mintha tisztelnék a' Vallást, mellyet igazán tsufolnak, és Proklamájikban megtagadnak, és ennél fogva a' Gondviselést vétkes társokká akarják tenni a' leg irtóztatóbb gonoszságban, mellyet valamely nemzet elkövethet, t. i. a' törvényes Fejedelem eránt való hiveségnek megszegésében: mindazáltal meg lehetnek győzöttetve, hogy lenne csak egyszerű el érve tzéljok, a' plánunjokat fedző fátyolt el fognák tépni, és tapasztalni fognátok tőlök azt a' türedelmetlenséget, mellyel minket ok nélkül vádolnak, — mellyhez hasonlót gyakorlottak Frantzia országban is, — és a' mellyet ez a' mindenrendet gyűlölő Felekezet szüntelen gyakorolni fog. A' Hollandusok, mikor Tartományotokat el foglalták, gazdaságaitokat akarták elragadozni; nints más tzéljok azoknak is, kik most hálójokba akarnak benneteket keríteni. Mind egy lévén előttök, akár Brasiliai, akár Portugalliai, névvel neveztesse nek; feltételeiknek erköltstelensége által minden isteni, és emberi kötelektől, mellyek az embert polgári kötelességekhez, és familiai és barátsági öszveköttetéshez szoritják, magokat el oldozván, a' gazdagság 's hatalom felesleg való szomjától emésztetnek, mindenkor készek lévén, ezek két szomoru és kielégíthetetlen indulatoknak feláldozni minden olyan tekinteteket, mellyek azokat az indulatokat a' virtust tisztelő emberiszívekben mérsékelni szokták. Mitsoda hiveséget, és hitet, mitsoda betsületet, és jámborságot lehet olyan emberektől várni, kik mind ezeket az érzéseket lákaikkal tapodják? Ugyan mitsoda bátorsága van annak a' Kapitálistának, a' kinek kintsei az arany után való szomjúhozást még jobban ingerlik, ha a' legfelsőbb Státus' hatalma ilyen kezek között legyen? Szerentsére, a' Frantzia Revolutziónak, mellynek principiumait kiábál-

ják ezek a' lázszatók, szemorú Szenái minden Birtokosoknak, és Nemzeteknek szeméiket fel nyithatják, hogy bár későre is, de ki sül, hogy az a' hízeltedő beszéd, mellytől magokat még a' leg alsóbb rendű emberek is el hagyták ámitatni, semmi nem egyéb volt olly mestersegesen készültt méregnél, melly tyranusi Desportasággá, és kiállhatatlan nyomorusággá fajzott el. Ha ezeknek a' következtéseknek kell folyni a' mai revolutziós principiumokból, és ezek már Európában valósággal folytak is; mitsoda veszedelem fenyegeti Brasiliát jelenlévő állapotjában St. Domingo példája olly félelmes, és még olly friss emlékezetben is vagon, hogy elégséges lehet ezen Száraz' Lakosainak el ijjesztésére. Rontsátok össze *Pernambukói* Lakosok! mihelyt tsak lehet, azt a' Szörnyeteget, melly Brasiliának szelid lakosait a' fejjetlenség' ijedelmeibe buktatni kívánná, mellyeket ti, hálá légyen az Istennek, tsak a' Kronikákból esmertek. Fojtsátok meg izibe azt a' mérges kigyót, melly szabadulás nélkül meg öl benneteket, ha időt engedtek neki nevedésére; állítsátok hirtelen a' törvényes Hivatalokat helyre, és őseiteknek nyomdokit követvén, térjete vissza az engedelmségre szeretett Fejedelmek, ezen valóságos Attya eránt Népeivel, kik leg nagyobb áldozatokat tettek ő mellette. Portugallia 's Algarbia Országának Kormányozóji, hirül adatván nékiek a' Király' Felsősége ellen véghez vitt vakmerő tselekedetet, és azon erőszakoskodás, mellyel az ugy nevezett Provisoriai Igazgatószerk le tartóztatja a' Portugallusok birtokát, mellyet alkalmasint magáévá akar tenni, hogy bátorsága legyen; jól tudván ugyan azok azt is, hogy illyen forma bajban Ő Felsége' minden alattvalóinak késedelem nélkül rajta kell lenni, hogy böltsőjében elnyomasson a' Zenebona, melly ha megerősödhetne ezen ditső Tartományt vérpatakokkal itathatná: an-

nakokáért a' Királynak nevében, az ő leg felsőbb parantsolatira várván, azt parantsolták azok nékem, hogy vezerlésem alatt lévő erőmmel ennek a' Tartománynak ostromlását munkába vegyem. Ez az ostromlás, melly még sokkal nagyobb hadi erővel meg fog nem sokára erősödni, mind addig tart mig nem Ő Felsége mást nem rendel, vagy mig a' Pernambukói hűséges Jobbágyok az őket nyomó igát nyakokról le nem nem rázhatják, és Ő Felségének szelid 's törvényes uralkodását helyre nem állíthatják.

A' Pernambukói helyesen gondolkozó Lakosok, Ő Felségének ezeu rendelése' végre hajtására ki állított hadi hajóinak segittségére és oltalmára egészen számot tarthatnak, a' mennyiben erre nekik szükségek vagon azon tzelra, hogy Ő Felsége' Birtokainak ezen derék részében a' békesség és hűség ismét vissza állítódjanak."

Éljen a' Király, a' mi Urunk!

Költ. a' *Perola* nevű fregáton

Alá írta Jose Maria *Monteiro*

Hajós Kapitány,

Nagy Britannia.

Mint utóbb világosságra jött *Nottingham* volt ki választva a' végre, hogy minden rebellisek oda gyülnének össze, 's ott egy ideig óráig való Kormányserket állitnának fel. Még mind eddig kézre nem került az idevaló Zenebonáskodók a' fejek; pedig olly sokan ülnek már fogságban, hogy a' fogház elébe erős Katonastrázsát kellett állítani. A' 2-dik és 3-dik vezér a' *Derbyi* fogságban van.

Derbyből Jun. 20-dikán két lázszatót vitték be Londonba. Az egyiknek neve *Biskin*, a' másiké *Cliff*. A' *Lincolni* Grófságban minden nagyobb rangú személyek megesküdtek, 's arra kötelezték magokat, hogy minden zenebonás összevetsoportozások ellen fegyveres kézzel fognak fel kelni.

A' *Habeas Corpus* Aktának további felfüggesztődése, mellyről közelébb volt szó, nem könnyen esett meg, sőt mindenfelől mozogtak előre, hogy azt meg akadályoztathassák. A' *Birminghami* Patrioták Jun. 19-dikén gyültek össze, hogy egy Könyörgő levelet tennének fel e' végre. Fel is tették ezt; de a' Fő-Scheriff nevét nem akarván alá írni, a' dolog abba maradt. Sokan még is 3 tsónakra szedvén magokat *Warwickba* mentek, a' hol igen sokakkal alá iratták azt. Mikor innen vissza tértek, egy sereg leányt hoztak magokkal, és vigadtak. Némellyek odáig voltak, hogy a' vízbe ki hullottak, és egyet alig lehetett a' vizbefulástól meg menteni. — A' *Midlesexi* Birtokosok két nappal utóbb gyültek *Hackneybe*. Ezek is hasonlóképpen Könyörgő levélről tanakodtak. Már itt másként ment a' dolog. Igen sok nagy tekintetű férfiak voltak jelen, mint p. o. *Bedford*, *Lord Holland*, *Clarke*, a' Parlamentom' megújítóinak Öregatyok Májor *Cartwroght* és többek. Abba határozódtak meg, hogy minden haladék nélkül be kell a' Könyörgő levelet adni. Sem ezeknek, sem más hasonló igyekezeteknek nem lett semmi sikere. Mert az Alsó Háznak Jun. 23-diki ülésében *Lord Castlereághnak* abbeli projektoma, hogy a' *Habeas Corpus* Aktá' felfüggesztéséről szóló rendelés olvastatnék fel, el fogadtatott. A' Ministerek' részire szóló voksok' száma 165 - el volt a' más félnél erősebb. Mi következése legyen a' többször említett, Törvénnyel ilyen módon való bánásnak, látszik abból, hogy a' közelébbi felfüggesztődésről fogva 32-re megy azoknak a' száma, a' kiket imitt amott befogtak.

Az Alsó Háznak 17-dik Juniusi ülésében *Taylor* úr a' *Newfoundland* való kereskedésnek jelenlévő állapotját adta elő. Minekutánna elő terjesztette volna ezen Kereskedésnek fontosságát, úgy mint a' melly közel 2 millió font Ster-

linget be hajt Angliának; az oda való lakosok' szomorú állapotját írta le. 60,000 ember között, ugyan, 5000 minden dolog nélkül van, nem kereshet, és így hogy élhessen, kész minden erőszakra. Ragadoznak, nyughatatlankodnak. Még rosszabbul lesz pedig állapotjuk, ha meg tudják a' kereskedők, hogy olly elhagyott állapotban van az ide való kereskedés. Kár volt, azt mondja a' Erantziákat is oda eresztetni, és a' halnak Spanyol, és Nápoly Országokba való bevitelére nagy adót vetni. Más halászatokra jutalmak vagynak téve; erre nints. A' Frantziák ugyan azt teszik itt; ők nem. Átalyán fogva ajánlotta a' figyelmet, és megfontolást, különösen hogy abban meg kellene egyezni, hogy 1000 dolog nélkül lévő embert, az oda való Kormányozó *Braunschweigba* és *Ujj Canadába* által küldhessen.

Jun' 20-dikán a' *Leedsi* Théátromban sokkal különösebb dolog történt, mint sem akár ki is számot tartott volna rá. A' *Johanne Shore* tizimű darabot játszották éppen. *Cummins* úr ezen Játszószínek egyik Veteranusa *Dymon* személiyét játszotta. Mikor ez, az egész Darabnak végén a' leg utolsó meg áldó szavakat mondotta, egyszerre csak meg halva rogyik a' földre le. E' véletlen történet miatt közönségesen meg hökkentek a' kik jelen voltak. Úgy magyarázták a' dolgot némelyek, hogy *Cummins* úr már régen szenvedett szíve' tsontáválása miatt, és ekkor is ez végezte volna ki.

Spanyol Amerika.

A' *Courier*, és *Morning-Chronicle* nevű Anglus ujjságokban egész Aprilis' 15-dikéig szóló tudósítások fordulnak elő a' *Buenos Ayresi* dolgokról. Ezek szerint a' Spanyol Armáda *Felső-Peruból* egész *Tucumanig* előre nyomult; de midőn a' *Chiliben* történt dolgokat meghallotta, ismét vissza fordult. Az insurgenseknek *Belgrano* nevű Generálisa

mindenütt sarkában volt, egynéhány száz embereit és 7 ágyuit elfogta. Ezután 500 Lovasokat *Randean* vezérlése alatt elküldött *Chiquisaca* felé, hogy az ott kóborló *Guerillások*at huznák magokhoz, és ha tsak lehet a' vissza térő Spanyoloknál elébb mennének *Potosiba*, az ott lévő ezüstnek elragadása végett. A' Spanyoloknak szörnyü nehézségekkel kellett ezen hátrálásokban küszködni. *Chilinek* elfoglalásából *Perúnak* tzélba vett meg támadására nézve kedvező következéseket lehetett reményleni; minthogy *Peru* gabonáját jobbára *Chiliből* veszi. *Vespa-raisa*ba (Chili Tartományában) nem régibe 4 gazdagon meg rakott hajók érkeztek meg *Limából*, mellyek még nem tudtak semmit arról, hogy az ide való kikötőhely az *Iusurgensek* birtokában van, és így véletlen azoknak kezekbe estek. A' *Buenos Ayresi* prédáló hajó ismét egy hajót fogott el, melly a' *Philippinai* Társasághoz tartozik, és terhe 1 millió Piasterre betsültetik. Leg első munkája is a' volt a' *Buenos Ayresi* ujj Kormányzéknek, hogy a' Papságot mellynek eddig igen nagy be folyása volt a' Státus' igazgatásába, attól egészen elzárta. — Minekelötte *San Martin* Generalis *Chilit* el hagyta volna, a' *St. Jagói* Városi Tanáts 200,000 Dollárokból álló ajándékkal kínálta ötet meg; de ő azt el nem vette. Midön ugyan ez a' Generális *Buenos Ayres* felé közelgetett, és meg tudta, hogy czeremoniával akarják fogadni, más ruhát vett magára, és mellékúton ment a' Városba be. Nagylöküségének még nagyobb jelét akarta azzal mutatni, hogy bár tudta is, hogy a' *Chilibeli* Kormányozó ötet ha kézre került volna, agyon lövette volna: mindazáltal még is tsak az *Andes* hegyein innen tartja ötet bátor-ságos őrizet alatt. — *Montivedeót* *Artigas* folyvást erősen zárva tartotta.

Frantzia Ország.

Egy Junius' 11-dikéről szólló Királyi

Rendelésnél fogva *Páris* körüli mindenütt adó vetődött a' pályinkára, 's más hevítő italokra. A' tzél benne az, hogy mind a' meg vesztegetésnek jobban eleje vétessen, mind a' Helységeknek több jövedelmek legyen.

A' Király egy olly Biztosságot állított fel, mellynek az a' kötelessége, hogy Fr. Országnak mindenféle Közönséges Hivatalokhoz alkalmaztatott *Topographiai ujj Le-rajzolását* vizsgálná meg.

Annak az *Artnaultnak* a' fia, a' ki a' *Germanicus* nevü Teatromi Darabot készítette, *Martainville* úrral a' Theatromi Darabok' Kritikája készítőjével nagyon gorombául bánván egy Kávéházban, ez ötet fel adta azért, és meg is büntetődött *Arnault* Jun. 24-dikén. Ugyan az nap mind ketten duelláltak. *Martainville* úr tzombját meg lötte *Arnault* golyóbissal, de a' seb nem veszedelmes.

A' *Marsiliai* Jun. 14-diki tudósításokhoz képpest *Sir Liston Robert*, Ö Britanniai Felségének rendkívül való Követe és Meghatalmazottja a' Konstantzinápolyi Udvarnál egy Máltából jövő Anglus hajón Jun. 12-dikén indult el onnan. Az Amerikai Hadihajóknak 1-ső osztálya a' múltt Májusnak elején az ide való kikötőhelynek a' torkában állott. Nem régiben az Egyiptomi Helytartó *Aly Basa* itt sok riskását és gabonát osztatott ki.

Londonban úgy hírlelik, hogy Marsall *Clarke* lenne Marquis *d' Osmond* helyett a' Londoni Udvarnál követté, — Marsall *Marmont* pedig amaz helyett Hadi dolgokra ügyelő Ministerré.

Annyira megszállott egész Frantzia országban a' gabona árra, hogy némelly Kereskedők nem állhatván ki szörnyü megsalattatásokat, kélttségbe estek, és magokat meg ölték. Ezt beszélik nevezetesen egyről *Páris* körül, másikról *Besançonban*, harmadikról pedig *Autunban*.

Az a' hajó, melly a' Frantzia országból hazájokba visszatérő Orosz seregeket

viszi, *Croon Vice Admirálnak* vezérlése alatt Jun. 20-dikán estve *Calais*hoz meg érkezett. A' több nagy tekintetű emberek között egy *Bordeauxi* születésű *Cabris József* nevű ember is jött azon. Ez a' személy több viszontagságok után *Nukahiva* szigetére jutott. Ezen szigetet vad emberek lakják, a' kik ő vele jól bántak. A' Királynak leányát el vette feleségül, 's úgy élt mint ök. Tetétől fogva talpig kitzifrázták bőrét melly még most is látszik rajta. *Krusenstern* Kapitányal jött el, nem örömet. Azután Orosz szolgálatba állott.

Orosz Birodalom.

Az *Odessai* kikötőhely szabaddá tétett. Az ezt illető Cs. Rendelés így van: „Több esztendei tapasztalás által meggyőzetvén afelől, hogy Országunknak déli vidékeiről a' felesleg való Termesztményeknek ki hordása, mellyre az *Odessai* kikötőhely nagyon alkalmas, sok hasznot hajthatna be; továbbá mivel a' külső országgal való kereskedést könnyíteni 's szélesíteni a' Nemzeti gazdagságot nevelni, és hűséges Jobbágyainknak szorgalmatosságokat ébreszteni akarjuk; erre nézve tehát Státus Tanácsunknak azt projektáltattuk, hogy a' Fekete Tenger partján szabad kikötőhelyek nyitvatnának fel, még pedig legelőször is *Odessában*. *Odessa* tehát szabad kikötőhelyé tétetik. Minden külföldi portékákat, még az olyanokat sem vévén ki; mellyek a' Tariffa (portékáktól járó Adó Laistroma) által meg vagynak tiltva, szabadon, és adófizetés nélkül be lehet *Odessába* vinni. A' Vám-tiszttség nem vizsgálja meg azokat, vagy más különben szokásban lévő kinyilatkoztatásnak nem lesznek alája vetve. Ki vétetnek minden féle pálinka és erős ital neműek 1821 Eszt. Jan. 1-ső napjáig, vagy is az *Odessai* Pályinka árenda' idejének el teléséig. A' pestisnek meg akadályoztatására minden portékákat be kell jelenteni. A' Tariffa szerént a' Birodalomból ki nem vihető

portékákat *Odessából* sem szabad ki vinni. A' portékáknak ki 's be vitele tekintetéből bizonyos helyek vagynak kirendelve, a' hol a' szükséges rendeléseknek be kell tölteni. A' Pestist illető 40 napi tartózkodás ezután is parantsoltatik. Ezen szabadság *Odessa városának* előre 30 esztendeig engedtetett.“

Ő Felsége az Orosz Császár Birodalmában minden Kormányozóknak meg hagyta, hogy azon *Prussziai*, *Mecklenburgi*, és *Hassiai* hadi foglyokrol, kik hazájokba vissza nem tértek, tudnák meg bizonyosan, hogy élnek e', vagy halnak, és az élőknek, ha mindjárt hadi szolgálatba állottak volna is, parantsolnák meg, hogy térjenek hazájokba vissza; mert különben minden javaik elfoglaltatnak, A' Prussziai Követ, ezen Rendelés vele közöltetvén, egybe munkába vette annak végrehajtását.

Lengyel Ország.

Úgy van a' híre, hogy Hertzeg *Poniatowszky Józsefnek* holtteste a' jövő Hónapban *Warsóból* *Krakkóba* vitétik, hogy a' Lengyel Királyok Kriptájába tétessék.

Cseh Ország.

Teplitzből Jun. 26-dikáról azt írják, hogy az előtvaló nap t. i. 25-dikén ő Felsége a' Prussus Király reggeli 9 órakor oda meg érkezett. 8, v. 9 nap fog alkalmasint itt mulatni, azután által megyen *Carlstadba*; a' hol két hétig marad, Ő Felsége kísérei között vagynak Fő-Kamarás Herczeg *Sayn-Vittgenstein*, — *G. Stollberg* és *G. Malachowszky* Oberster, és Adjutans, — *Witzleben* Oberster, *Scheel* titkos Hadi-Tanátsos, — *Albrecht* Titkos Cabinetbeli-Tanátsos, *Dunker* Titkos Udvari-Tanátsos, *Timon* Titkos Kamarás és *Wiebel* Királyi Udvari és General-Stab — Orvos — Urak.

B e l g i u m.

A' Spanyol General Consul *Amsterdamban* Királyának nevében tudtára ad-

ta a' kereskedők' társaságának, hogy szoros intézetek tételődtek annak meggátlására, hogy holmi szerentsepróbálók fegyverrel, 's hadikészülettel Spanyol Amerikába ne mennének; következésképpen hogy mind azoknak a' hajóknak, mellyek Hollandiából Havannahba, Portoricoba, vagy más Amériki szabad kikötőhelyekbe szándékoznak eredetokről szólló Bizonyosság-Leveleiknek, 's papirosaiknak ö' tőle, v. a' Vice Consultól alá írva kell lenni.

Német Ország.

A' *Württembergi* ujj Constitutió' Plánumának bevétele nézve mind ó mind ujj *Württemberg*ből sok irások mennek a' Király' kezéhez. Ezek közzül különösen ki tetszenek mind a' Királyba helyezettett bizodalom, mind a' helyes megítélés tekintetéből azok, mellyek közül egyiket a' *Heilbronni* Fő Tisztség, a' másikat pedig a' *Welzheimi* erdőségbéli férfiak küldöttek be Ö' Felségének. Említik a' *Stuttgardi* Udvari ujjság után más ujjságok Metternich Ö' Hertzegségének Május' 31-dikéről *Zeil Trauchburg* Ö' Hertzegségéhez ugyan ezen materiáról küldött levelét is.

Mint különös ritkaságot úgy említhetjük, hogy nem régiben *Hamburg* tájékán egész rajjal jelentek meg azok az *Insectumok*, mellyeket magyarul közönségesen *szitakötőknek* (*Libellula depressa*) szokunk nevezni. Egyik tsapat eltávozott, — ismét ujj jött. A' piatzokon és mezőkön ide oda repkedtek egy darabig, azután tovább mentek. Az *Albis'* alsó tájéki felé tartottak. Jun. 24-dikén estve különösen nagy számmal jöttek Déli nyugot felől. A' levegőt úgy meg homályosították, mintha valami szönyeggel lett volna az be vonva, és olyan formát adtak annak, mint a' millyen szokott az nagy hózivatar alkalmatosságával lenni.

B é t s.

Az *Austriai* nevű Fregát a' múltt Hónap 3-dikán délelőtt 11 $\frac{1}{4}$ órakor indult el *Rio Janeiro* felé, igen friss Napkeleti szelet kapván. Minthogy ez a' szél a' *Caáixi* 10. Juniusi tudositások szerint tovább tartott; tehát nagyon hihető, hogy az említett Hajó 4 5 napok alatt *Madeira*ba el érkezett.

A' jelenlévő környülállásokat fontolóra vévén Ö' Cs. Kir. Felsége az ide való Közönséges Betegekházában a' gyógyítás' árát ekképpen méltóztatott felemelni, t. i. e' folyó Esztendei Julius 1-ső napjától fogva fizet naponként egy

- I. Rendü Beteg 2 for. helyett 3 fl. 24 xrt.
- II. Rendü Beteg 1 for. helyett 2 fl. 8 xrt.
- III. Rendü Beteg

ha idevaló 15 xr. helyett 45 xrt.

ha idegen 24 xr. helyett 1 fl. 20 xrt.

Az 1814-diki Mártzius 4-dikéről szóló többi Rendelések meg maradnak.

Valamint már a' múlt 1816-dik esztendőben méltóztatott Ö' Cs. K. Felsége a' Fegyvereknek kivételét kegyelmesen meg engedni: úgy most ezen kegyelmes engedelem egy e' f. Esztendőben Junius' 22-dikén költt Udvari Kamara végzésénél fogva ismét meg ujjítatott azzal a' külömbséggel, hogy most már minden hadi készületeknek kihordása szabaddá tétetik. Azt említeni sem szukség, hogy bár igen széles söt mondani lehet, hogy tellyes légyen is ez a' most adott szabadság: mind azonáltal azok a' kivételek, mellyek a' közönséges Státus'-, és Nemzetek' Törvényéből erednek, ebben az esetben is fenn maradnak. P. o. éppen nem szabad egyenesen oda ki küldeni semmiféle hadi készületet, a' hol ezek a' Törvényes Fejedelem ellen használtatnának.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Jul. 8-dik napján 330 $\frac{3}{8}$ — 9-dikén 328 $\frac{5}{8}$ — 10-dikén 328 $\frac{5}{8}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' *Posoni Ujjság* e' f. Hónap' 8-dikéről így ír:

Egynéhány forró meleg nyári napok után e' f. Hónap 5-dikén nagy Zivatar ke-
rekedett nálunk, mellyet sebes zápor és
jégesső követett. Akkora jegek hullottak
mint egy kis galambtojás. Tsak a' sar-
lóra várakozó gabonáink, és szőlőskert-
jeink igen nagy nyúghatatlanságba hoz-
tak bennünket; mindazáltal hálá legyen
az Ének tsak hellyel hellyel tsapkodta
meg határunkat a' jég, és minthogy nem
esett sűrűn, oly nagy kárt sem okozott.
— Ugyan azon estve 3 órányira tőlünk
Pandorf nevű Faluba Moson Vármegyé-
be le ütött a' menykő, és 27 ház égett el.
Szinte az történt ugyan azon éjtszaka *Sár-
fő* nevű Helységben is Poson Vármegyé-
ben, a' hol 3 ház lett hamuvá. Ez az utol-
só hely annál szánakozásra méltóbb, mi-
vel tsak kevéssel ez előtt volt benne ször-
nyű nagy égés.

A' *Pesti ujjságban* ezt olvassuk:

Kassán a' Nemesség a' *Wied-Run-
kel* nevet viselő Gyalog Regiment Neve-
lőháza' javára a' közönséges Teátrumon
egy játékot adott, melly 1117 for. Váltó
Czédulát, és 3 Aranyat hozott be, melly
Summa a' játékra tett költségeken kívül
maradt. Ezen jövedelem arra fordítta-
zott, hogy a' Nevelőház' számára egy kert
vásároltatott rajta.

Statistikai Jegyzések.

A' Jesuitáknak most Spanyol ország-
ban 16 Collegiumjaik, és Novitiatusaik
vagnak, úgy mint: — *Mabridban* 2,
Cadixban 1, *Sevillában* 1, *Valencia-
ban* 2, *Manresában* 1, *Grauxban* (Ar-
ragoniában) 1, *Ognateban* 1, *Villgar-
eiában* (Castiliában) 1, *Murciában* 1,
Badajozban 1, *Triquerosban* 1, és
Loynlaban. Ezenkívül sok más Városok
is kérték a' Jesuitáknak vissza állításokat.

Petersburgnak a' leg ujjaabb felszám-
lálások szerint 285,000 lakosa van, a' ka-
tonasággal egygyütt. És így népének szá-
mára nézve *Petersburg* Európában az
ötödik Fejedelmi lakó város.

H i r d e t m é n y.

A' Cs. K. Ősi 's Familiai Jóságoknak
Fő Directiója által jelentetik, hogy e' fo-
lyó esztendőben Augustus 25, és 26-dik
napjain *Holitsban* Magyar országon szá-
mos eredeti Spanyol Kosok, és 2000-rig
való tenyészésre alkalmas anya, és más
féle juhok, több fejős tehenekkel, és bor-
jokkal közönséges kótyavetyénél fogva,
mindjárt lejendő fizetés mellett el fognak
adódni. A' Kótyavetye a' sennt írt napo-
kon, mint rendesen reggeli 9 órakor kez-
dődik, és tartatik a' *Holitsi* Cs. K. Mula-
tó palotában.

Hiradás Lovakról.

Erdélyben Ns. Kolos Vármegyében
Báldon G. *Béldi Ventzel* úrnak vagyon
igen nevezetes jó fajta ménese, erős, jó
tüzű, fenhágó lovak; a' melly ménesből
az anyakantzák válogatás nélkül átaljában
mind el adódnak. A' kinek kedve lesz
átaljában meg venni, e' f. Esztendőben
Octobernek 10-dikén Báldon el fognak
adódni. Vagyon anyakantza 45, — ezek
alatt szopó tsikó 27, — 3 esztendős pa-
ripatsikó 2, — 3 esztendős kantzatsikó 2.
Ezek közzül tsak 3 szopótsikó hagyatik
meg jövendőre ménlónak, a' többi szopó
tsikó kettő megyen egy darabba. És így
az eladó Ménés 62 darab; darábjának az
arra 35 arany speciesben, akár a' *Cursus*
szerént Bankóban. A' Kantzák mind meg-
vagnak nevezetes jó mag lóval hágatva.
A' Tulajdonos tsak az esztendős, és 2 esz-
tendős tsikókat hagyja meg magának. A'
45 anyakantzák között vannak 4 és 5 esz-
tendősek.